

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä

1) Alueellisen linjauksen tarkoitus

Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja valtioneuvoston päätökseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevista valtakunnallisista linjauksista (11.10.2012). Alueellinen linjaus ei sisällä jo valtakunnallisessa linjauksessa käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä tätä alueellista linjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa.

Alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksessa arvioidaan työvoiman saatavuutta eri ammattialoilla. Työntekijän oleskelulupaan liittyvä harkinta on tapauskohtaista kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehtoja sekä työnantajan suoriutumista työnantajavelvoitteista.

2) Alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuus

Varsinais-Suomessa näyttää työmarkkinoilla maailmanlaajuinen tilanne huomioonotettuna kohtuullisen valoisalta. Vientiyritysten tilauskirjat ovat pääosin suhteellisen pitkiä ja yli puolet Turun kauppakamarin kyselyyn vastanneista vientijohtajista näkee yritysten viennin kasvavan ensi vuonna. Venäjän hyökkäyssodan sekä koronapandemian aiheuttamiin ongelmiin on pystytty jo kohtuullisesti sopeutumaan ja uusia markkina-alueita on haettu idän sijaan lännestä.

Syksyllä ilmestyneessä PK-barometrissa nähdään, että maakunnan PK-yritysten suhdanneodotukset ovat muuhun Suomeen verrattuna positiivisempia. Toki lokakuussa julkaistussa EK:n suhdannebarometrissa nähtiin yritysten suhdannetilannearvioiden jo hiipuneen ja suhdanneodotusten heikentyneen Lounais-Suomessa. Ammattityövoimapula koettiin yleisimmäksi kasvun esteeksi alueen yrityksissä. Korkealla inflaatiolla ja rajusti kohonneella energian hinnalla on vaikutuksensa tuotteiden ja palveluiden hintoihin ja sitä kautta työmarkkinoihin. Avoimien työpaikkojen määrä onkin jo selkeästi pudonnut kevään lukemista ja työttömyyden uskotaan lisääntyvän loppuvuotta kohti mentäessä.

Negatiivisin signaali Varsinais-Suomesta kantautui, kun Valmet Automotive joutui irtisanomaan ja lomauttamaan noin tuhat työntekijää heinäkuussa, jonka lisäksi työt päättyivät myös henkilöstöpalveluyrityksen kautta autotehtaalte työllistyneiltä työntekijöiltä. Tämä näkyi luonnollisesti myös koko Vakka-Suomen työttömyyden jyrkkänä kasvuna erityisesti ulkomaalaisten, miesten ja nuorten työttömyysryhmissä. Akkuliiketoiminnan puolella näyttää kuitenkin paljon positiivisemmalta. Turun telakan tilauskirjat ulottuvat vuoteen 2026 ja tilanne on syksyllä valtiolta pyydetyistä lisärahoituksesta huolimatta stabiili. Isohkoista yrityksistä Sandvik ilmoitti palkkaavansa sata uutta työntekijää akkukäyttöisten kaivoskoneiden valmistukseen. Sekä teknologia- että metalliteollisuudessa kärsitään edelleen osaajapulasta tietyissä ammateissa.

Rakennusteollisuudella menee Varsinais-Suomessa edelleen kohtuullisesti ja isoja hankkeita on sekä työn alla että suunnittelupöydällä. Kauppakamarin syksyn kyselyssä tosin rakentamisessa nähtiin tunnelmat maakunnan toimialoista synkimpinä. Myös rakennusteollisuuden toukokuisessa suhdannekatsauksessa yritykset näkivätkin rakentamisen kuluvan vuoden kasvun kääntyvän ensi vuonna laskusuhdanteeseen. Avoimien paikkojen määrä on rakennusteollisuudessa jo pudonnut verrattuna viime vuoteen mutta tietyistä ammattiryhmistä on edelleen pulaa.

Lääke- ja diagnostiikka-aloilla menee maakunnassa vahvasti, koska korona-aika suorastaan kasvatti tuotantoa, eikä Venäjän käymä hyökkäyssotakaan ole vaikuttanut alaan negatiivisesti juurikaan. Varsinais-Suomen energiasektorilla on hyvää positiivista virettä; Naantaliin suunnitellun vihreän vedyn tuotantolaitoksen lisäksi maakuntaan suunnitellaan useita isoja aurinkovoimapuistoja ja joitakin tuulivoimapuistoja myös.

Kuljetus- ja logistiikkasektoreilla on vilkasta. Iso rakennuskokonaisuus on päärautatieaseman ratapihan uusinta, kaksoisraiteen rakentaminen (päärautatieasema-Kupittaa) sekä Aurojen ratasillan uusiminen. Myös Paraisten mantereeseen yhdistävien siltojen uudelleenrakentaminen ja E-18 tien parantaminen varsinkin Raision kohdalta ovat isoja rakennuskokonaisuuksia. Finnlines on tuomassa kaksi todella isoa alusta liikennöimään rahti- ja matkustajaliikenteeseen Ruotsin suuntaan mutta laivayhtiö Tallink Silja siirtyi liikennöimään vain yhdellä aluksella Turku-Tukholma-välille entisen kahden sijasta.

Suhteessa keväiseen ammattibarometriarvioon nähdään syksyn barometrissa työvoiman kohtaannon suhteen tapahtuneen kehitystä tasapainoisempaan suuntaan. Työvoiman todella raju kysyntä on osoittanut tilastollisestikin jo rauhoittumisen merkkejä ja työmarkkinoilla ollaan siirtymässä huonompiin aikoihin, mistä muutos todennäköisesti johtuu. Edelleen selkeää pulaa nähdään SOTE-sektorilla, rakentamisessa, kone- ja metalliteollisuudessa mutta selkeästi harvemmissa ammateissa kuin kevään arviossa. SOTE-sektorilla huomionarvoista on, että voimakasta pulaa nähdään lähinnä eri hoitopuolen tehtävissä. ICT-puolella nähdään pulaa käytön operaattoreista ja tukihenkilöistä. Suurin osa tästä ryhmästä voi kuitenkin saada erityisasiantuntijan oleskeluluvan. Määrällisesti eniten työvoiman kysyntää on ollut hoitosektorilla, majoitus- ja ravitsemusalalla, kaupanalalla ja teollisuudessa. Kolmella ensin mainitulla toimialalla työpaikkojen määrän kasvu on ollut todella voimakasta verrattuna viime vuoteen ja niillä tulee rekrytointivaikeuksia esiintymään korostuneesti jatkossakin kuten myös metalliteollisuudessa.

Suomessa toimivan työnantajan on ensisijaisesti rekrytoitava työntekijä työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta. Työnantajan on julkaistava ilmoitus avoimesta työpaikasta TE-toimiston www.te-palvelut.fi -sivuille vähintään kahdeksi (2) viikoksi, jotta voidaan selvittää, onko tehtävään saatavissa työvoimaa työmarkkinoilta. TE-toimisto ottaa harkinnassaan huomioon koko EU-/ETA-alueen hakijat. Tähän linjaukseen on koottu ne ammattialat, joita voidaan alueella puoltaa ilman edellä mainittua työvoiman saatavuusselvitystä.

3) Alueellinen linjaus

Seuraavilla ammattialoilla työvoiman saatavuus alueella on vaikeutunut.

Ammattiala sekä siihen liittyvä ammattiluokka ja ammattinimikkeet esitellään listatuna ISCO-luokituksen numeroilla.

Linjaus koskee kokoaikaista toimeentulon takaavaa työtä.

Ammattiala	Ammattiluokka	Ammattinimike ja poikkeukset
Maatalous- ja puutarhanhoito	61 Maanviljelijät ja eläinten kasvatijat ym.	61136 Puutarhatyöntekijä, 61213 Maatalouslomittaja, 61302 Maataloustyöntekijä, 61211 Kotieläinten hoitaja
Metalliteollisuus	21 Luonnontieteiden ja tekniikan erityisasiantuntijat	2141 Teollisen valmistuksen ja tuotantotekniikan er.
	31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntija	31229 Työnjohtaja, muut teollisuuden alat
	72 Konepaja- ja valimotyöntekijät, asentajat ja korjaajat	721 Hitsaajat, levysepät ym. (pois lukien valimotyöntekijät), 7223 Koneenasettajat ja koneistajat, 72242 Särääjä
Opetusala	23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	2342 Lastentarhanopettajat
Rakennusala	31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	3123 Rakennusalan työnjohtajat
	71 Rakennustyöntekijät	711 Rakennustyöntekijät, 712 Rakennusten viimeistelytyöntekijät
Ravitsemusala	51 Palvelutyöntekijät	5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät, (pois lukien 9411 Pikaruokatyöntekijät), 513 Tarjoilutyöntekijät
	81 Prosessityöntekijät	81607 Einestyöntekijä, elintarviketeollisuus
Siivousala	91 Siivoajat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät	911 Koti-, hotelli- ja toimistosiiivoajat ym.
Sosiaali- ja terveysala	22 Terveystieteiden erityisasiantuntijat	221 Lääkärit, 222 Hoitotyön erityisasiantuntijat, 2261 Hammaslääkärit
	32 Terveystieteiden asiantuntijat	322 Sairaanhoidajat, kättilöt ym., 3251 Suuhygienistit, 3258 Sairaankuljetuksen ensihoitajat
	53 Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät	531 Lastenhoitajat ja koulunkäyntiavustajat, 532 lähihoitajat, muut terveydenhuollon työntekijät ja kodinhoitajat

4) Lisätietoja työntekijän oleskeluluvasta ja hakemusprosessista

Maahanmuuttoviraston verkkosivut:

www.migri.fi

TE-toimiston työlupapalvelut, valtakunnallinen verkkosivu:

https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tyolupapalvelut/index.html

Ammattialojen ISCO-luokitus

<https://www.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/>

5) Alueellisen linjauksen voimassaoloaika

Alueellinen linjaus tulee voimaan 1.12.2022 alkaen ja se tarkistetaan noin kuuden kuukauden kuluttua.

25.11.2022

Okku Kalliokoski
vt. Johtaja

Hannu Lehti
Yksikönpäällikkö

Lisätietoja:

Varsinais-Suomen ELY-keskus, maahanmuuttoasiantuntija Vilppu Palmberg
vilppu.palmberg@ely-keskus.fi

Pirkanmaan TE-toimiston työlupayksikkö
tyoluvat.pirkanmaa@te-toimisto.fi